

NINA GEORGE

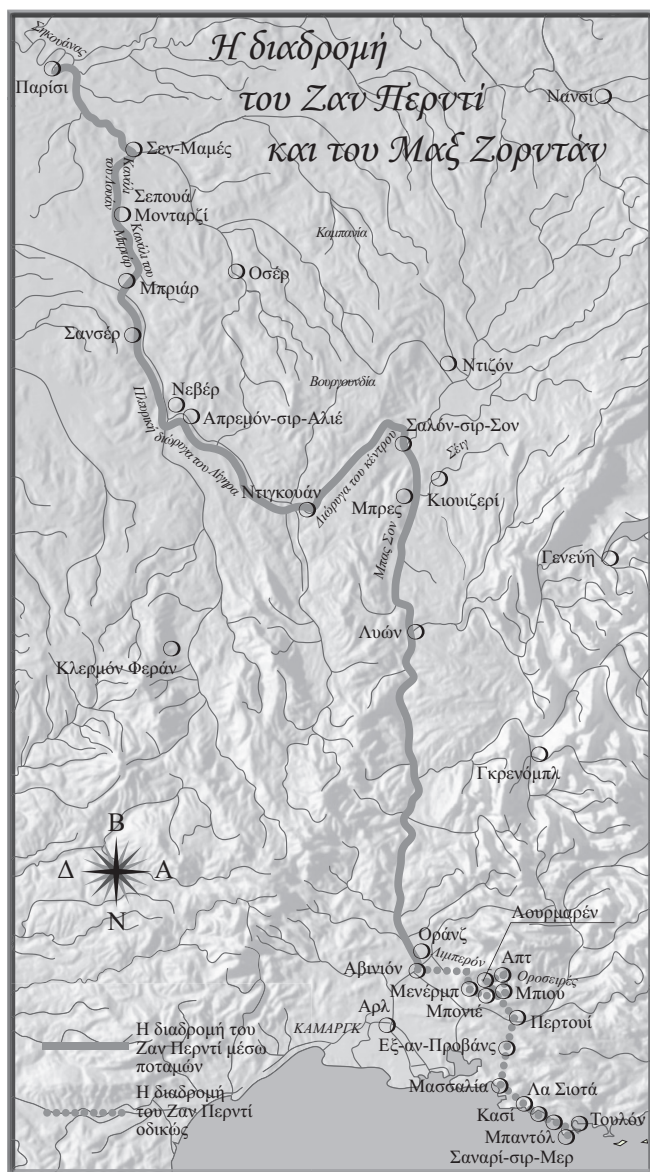
ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΠΑΡΙΖΙΑΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ
BEST SELLER
Μεταφράστηκε σε
33 γλώσσες

*Π*ώς στο καλό τις άφησα να με πείσουν;

Οι δύο στρατηγίνες της οδού Μοντανιάρ 27 -η κυρία Μπερνάρ, η ιδιοκτήτρια, και η κυρία Ροζαλέτ, η θυρωρός- είχαν στριμώξει τον κύριο Περντί ανάμεσα στα διαμερίσματά τους στο ισόγειο του σπιτιού.

«Αυτός ο Λε Π. φέρθηκε ξεδιάντροπα στη σύζυγό του.»

«Σκανδαλωδώς. Σαν σκόρος σε νυφικό πέπλο.»

«Σίγουρα κάποιους δύσκολα μπορείς να τους κατηγορήσεις αν ρίξεις μια ματιά στις γυναίκες τους. Παγοκολόνες με Σανέλ. Όμως γενικά οι άντρες; Τέρατα, όλοι τους.»

«Κυρίες μου, δεν καταλαβαίνω για τι ακριβώς...»

«Όχι εσείς φυσικά, κύριε Περντί. Εσείς είστε κασμίρι σε σύγκριση με το κοινό νήμα από το οποίο υφαίνονται οι άντρες.»

«Τέλος πάντων, θα έρθει μια καινούργια ενοικιάστρια. Στον τέταρτο όροφο. Στον δικό σας, κύριε Περντί.»

«Δεν της έχει απομείνει τίποτα της καημένης. Τίποτα απολύτως, μόνο κομματιασμένα όνειρα. Χρειάζεται σχεδόν τα πάντα.»

«Θα θέλαμε και τη δική σας βοήθεια. Δώστε ό,τι μπορείτε, κάθε προσφορά είναι ευπρόσδεκτη.»

«Φυσικά. Ίσως ένα καλό βιβλίο...»

«Η αλήθεια είναι ότι σκεφτόμασταν κάτι πιο πρακτικό. Ένα τραπέζι, για παράδειγμα. Ξέρετε, δεν της έχει απομείνει...»

«Τίποτα, το κατάλαβα.»

Ο βιβλιοπώλης δεν μπορούσε να φανταστεί κάτι πιο πρακτικό από ένα βιβλίο, ωστόσο υποσχέθηκε να χαρίσει στην καινούργια ενοικιάστρια ένα τραπέζι. Ένα τραπέζι που δεν χρησιμοποιούσε πια.

Ο κύριος Περντί ίσιωσε τη γραβάτα του ανάμεσα στα δύο επάνω κουμπιά του άψογα σιδερωμένου λευκού πουκαμίσου του και σήκωσε προσεκτικά τα μανίκια. Προς τα έξω, μία δίπλα τη φορά, μέχρι τον αγκώνα. Το βλέμμα του ήταν καρφωμένο στη βιβλιοθήκη του διαδρόμου. Πίσω από τα ράφια υπήρχε ένα δωμάτιο στο οποίο είχε να μπει είκοσι ένα χρόνια.

Είκοσι ένα χρόνια, είκοσι ένα καλοκαίρια, είκοσι ένα πρωτοχρονιάτικα πρωινά.

Όμως σ' εκείνο το δωμάτιο βρισκόταν το τραπέζι.

Άφησε την ανάσα του να βγει βαριά, διέτρεξε τις ράχες των βιβλίων και πήρε στην τύχη το 1984 του Όργουελ. Το βιβλίο δεν διαλύθηκε. Ούτε του δάγκωσε το χέρι σαν προσβεβλημένη γάτα.

Πήρε το επόμενο μυθιστόρημα και μετά άλλα δύο. Και με τα δυο του χέρια τώρα άρπαζε πολλά βιβλία μαζί και τα στοίβαζε δίπλα του.

Οι στοίβες έγιναν ολόκληρα δέντρα. Πύργοι. Μαγικά βουνά. Κοίταξε το τελευταίο βιβλίο που κρατούσε. Ήταν το *Tom's Midnight Garden* –μια ιστορία για τα ταξίδια στον χρόνο.

Αν πίστευε στους αιωνούς, αυτό θα μπορούσε να είναι ένα σημάδι.

Χτύπησε με τις γροθιές του το κάτω μέρος των ραφιών για να τα βγάλει από τα στηρίγματά τους. Και μετά έκανε ένα βήμα πίσω.

Ήταν εκεί. Εμφανιζόταν σιγά σιγά. Πίσω από τον τοίχο με τις λέξεις. Η πόρτα που οδηγούσε στο δωμάτιο όπου...

Θα μπορούσα απλώς ν' αγοράσω ένα τραπέζι.

Ο κύριος Περντί πέρασε το χέρι του πάνω από το στόμα του. Ναι. Θα ξεσκόνιζε τα βιβλία, θα τα έβαζε ξανά στη θέση τους, θα ξεχνούσε την πόρτα. Θα αγόραζε ένα τραπέζι και θα

συνέχιζε τη ζωή του όπως τις τελευταίες δύο δεκαετίες. Σε είκοσι χρόνια θα γινόταν εβδομήντα και μετά ποιος ξέρει πόσο ακόμα. Ίσως και να πέθαινε πρόωρα.

Δειλέ.

Το τρεμάμενο χέρι του έκλεισε σφιχτά γύρω από το χερούλι.

Ο ψηλός άντρας άνοιξε την πόρτα αργά, σπρώχνοντάς την απαλά προς τα μέσα, μισόκλεισε τα μάτια και...

Μόνο σεληνόφως και ξηρός αέρας. Εισέπνευσε βαθιά, κράτησε τον αέρα στη μύτη του προσπαθώντας να τον αναλύσει, αλλά δεν βρήκε τίποτα.

*Η μυρωδιά της *** έχει χαθεί.*

Μέσα σ' αυτά τα είκοσι ένα καλοκαίρια, ο κύριος Περντί είχε γίνει τόσο έμπειρος στο να αποφεύγει να σκέφτεται την *** σαν να βάδιζε γύρω από ανοιχτά φρεάτια.

Είχε αντικαταστήσει ακόμα και το όνομά της με ***. Μια παύση στο συνεχές μουρμουρητό των σκέψεών του, ένα κενό στις εικόνες του παρελθόντος, μια σκιά ανάμεσα στα συναισθήματά του. Είχε μάθει να σκέφτεται την απουσία της με όλα τα είδη των κενών.

Ο κύριος Περντί κοίταξε γύρω του. Πόσο ήσυχο φάνταζε το δωμάτιο. Και άχρωμο, παρά την ταπετσαρία στο χρώμα της λεβάντας. Τα χρόνια που είχαν κυλήσει πίσω από την κλειστή πόρτα είχαν ξεθωριάσει τους τοίχους.

Το φως από τον διάδρομο συναντούσε στο πέρασμά του ελάχιστα αντικείμενα που μπορούσαν να ρίξουν σκιά. Μια καρέκλα μπιστρό, το τραπέζι της κουζίνας, ένα βάζο στο χρώμα της λεβάντας, που είχε κλαπεί πριν από δύο δεκαετίες από το οροπέδιο του Βαλενσόλ. Και έναν πενηντάχρονο άντρα, που είχε καθίσει τώρα στην καρέκλα και αγκάλιαζε το σώμα του με τα χέρια του.

Κάποτε στο παράθυρο υπήρχαν κουρτίνες και ακριβώς απέναντι φωτογραφίες, λουλούδια, βιβλία κι ένας γάτος, ο Κα-

στόρ, που κοιμόταν στον καναπέ. Υπήρχαν κεριά και ψίθυροι, γεμάτα ποτήρια κρασιού και μουσική. Στον τοίχο δύο σκιές που χόρευαν, η μία ψηλή, η άλλη απaráμιλλα όμορφη. Υπήρχε αγάπη σ' αυτό το δωμάτιο.

Και τώρα υπάρχει μόνο εγώ...

Έσφιξε τις γροθιές του και τις πίεσε πάνω στα κλειστά του βλέφαρα. Τα μάτια του έκαιγαν.

Ξεροκατάπτε ξανά και ξανά για να συγκρατήσει τα δάκρυα. Ο κόμπος στον λαιμό του τον εμπόδιζε να αναπνεύσει κι ένιωθε έναν οξύ πόνο στην πλάτη από την έντονη προσπάθεια.

Όταν κατάφερε να ξεροκαταπιεί χωρίς να πονάει, σηκώθηκε και άνοιξε τα παραθυρόφυλλα. Αρώματα υψώθηκαν στροβιλίζοντας στον αέρα και μπήκαν στο δωμάτιο από την πίσω αυλή.

Τα μυρωδικά από τον μικρό κήπο των Γκολντενμπέργκ. Δεντρολίβανο και θυμάρι, ανακατεμένα με το άρωμα από τα έλαια μασάζ που χρησιμοποιούσε ο Τσε, ο τυφλός ποδολόγος, που «ψιθύριζε στις πατούσες». Και μαζί μ' αυτά, η μυρωδιά από κρέπες, μπερδεμένη με τα πικάντικα αφρικανικά πιάτα που ετοίμαζε στο μπάρμπεκιου ο Κόφι. Μα πιο δυνατή απ' όλες, εισέβαλε στο δωμάτιο η μυρωδιά του Παρισιού τον Ιούνιο: το άρωμα των ανθών της γλυκολεμονιάς και της προσμονής.

Όμως ο κύριος Περντί δεν θα άφηνε αυτές τις μυρωδιές να τον επηρεάσουν. Αντιστάθηκε με όλες του τις δυνάμεις στη γοητεία τους. Είχε αναπτύξει τη μοναδική ικανότητα να αγνοεί οτιδήποτε μπορούσε να του ξυπνήσει συναισθήματα νοσταλγίας με οποιονδήποτε τρόπο. Τα αρώματα. Τις μελωδίες. Την ομορφιά των πραγμάτων.

Έφερε σαπούνι και νερό από την αποθήκη που βρισκόταν δίπλα στη γυμνή κουζίνα και άρχισε να καθαρίζει το ξύλινο τραπέζι.

Πάσχιζε να διώξει τη θολή ανάμνηση του εαυτού του να κάθεται σ' εκείνο το τραπέζι, όχι μόνος αλλά με την ***.

Έπλενε, έτριβε και προσπαθούσε να αδιαφορήσει για το επίμονο ερώτημα του τι έπρεπε να κάνει τώρα που είχε ανοίξει την πόρτα του δωματίου όπου είχαν θαφτεί όλη του η αγάπη, τα όνειρα και το παρελθόν του.

Οι αναμνήσεις είναι σαν τους λύκους. Δεν μπορείς να κλείσεις τα μάτια και να ελπίζεις ότι θα σ' αφήσουν ήσυχο.

Ο κύριος Περντί σήκωσε το στενόμακρο τραπέζι, το πέρασε πάνω από τα μαγικά χάρτινα βουνά της βιβλιοθήκης και το μετέφερε στο διαμέρισμα απέναντι από το δικό του.

Ενώ ήταν έτοιμος να χτυπήσει την πόρτα, ένας θλιμμένος ήχος έφτασε στ' αυτιά του.

Πνιχτοί λυγμοί, σαν να έβγαιναν μέσα από μαξιλάρι.

Κάποιος έκλαιγε πίσω από την πράσινη πόρτα.

Μια γυναίκα. Και έκλαιγε σαν να μην ήθελε να την ακούσει κανένας, κανένας απολύτως.

«Ήταν παντρεμένη με τον κύριο Λε Π., σίγουρα θα τον έχετε ακουστά.»

Όχι, ο Περντί δεν τον ήξερε. Δεν διάβαζε τα κουτσομπολίστικα έντυπα του Παρισιού.

Ένα βράδυ Πέμπτης, η κυρία Κατρίν Λε Π. είχε επιστρέψει αργά στο σπίτι από το γραφείο του καλλιτέχνη συζύγου της, του οποίου είχε αναλάβει τις δημόσιες σχέσεις. Το κλειδί της δεν ταίριαζε πλέον στην κλειδαριά. Στις σκάλες ήταν αφημένη μια βαλίτσα και πάνω της τα χαρτιά του διαζυγίου. Ο σύζυγός της είχε μετακομίσει σε άγνωστη διεύθυνση, παίρνοντας μαζί του τα παλιά έπιπλά τους και την καινούργια γυναίκα του.

Η μέλλουσα-πρώην-σύζυγος-του-Λε-Γουρουνιού απέμεινε μόνο με τα ρούχα που είχε φέρει μαζί της σ' αυτόν τον γάμο και τη συνειδητοποίηση πως ήταν αφέλεια εκ μέρους της να πιστεύει ότι ο πάλαι ποτέ έρωτάς τους αποτελούσε εχέγγυο αξιοπρεπούς μεταχείρισης μετά τον χωρισμό και ότι γνώριζε τον άντρα της τόσο καλά, που δεν θα μπορούσε πλέον να την εκπλήξει.

«Συνηθισμένο λάθος», είχε δηλώσει κατηγορηματικά η κυρία Μπερνάρ, η σπιτονοικοκυρά, ανάμεσα στα σήματα καπνού που έβγαζε από την πίπα της. «Η μόνη στιγμή που γνωρίζεις το αληθινό πρόσωπο του συζύγου σου είναι η στιγμή που σε παρτάει και φεύγει.»

Ο κύριος Περντί δεν είχε δει ακόμα τη γυναίκα που είχε εκδιωχθεί τόσο άσπλαχνα από την ίδια της τη ζωή.

Και τώρα άκουγε τους μοναχικούς λυγμούς της, τους οποίους εκείνη προσπαθούσε απεγνωσμένα να καλύψει ίσως με τα χέρια ή με μια πετσέτα. Ήταν άραγε σωστό να φανερώσει την παρουσία του και να τη φέρει σε δύσκολη θέση; Αποφάσισε να φέρει το βάζο και την καρέκλα πρώτα.

Πηγαίνοερχόταν από το διαμέρισμά του στο δικό της πατώντας στις μύτες των ποδιών του. Γνώριζε καλά πόσο ύπουλο μπορούσε να είναι αυτό το παλιό κτίριο, ποιες σανίδες του πατώματος έτριζαν, ποιοι τοίχοι αποτελούσαν πιο πρόσφατες και πιο λεπτές προσθήκες και ποιοι έκρυβαν αεραγωγούς που λειτουργούσαν σαν μεγάφωνα.

Όποτε καθόταν απορροφημένος πάνω από το παζλ του παγκόσμιου χάρτη με τα δεκαοκτώ χιλιάδες κομμάτια στο πάτωμα του κατά τα άλλα άδειου σαλονιού του, οι ήχοι από τις ζωές των άλλων ενοίκων έφταναν σ' εκείνον μέσα από τους τοίχους του κτιρίου.

Οι καβγάδες του ζεύγους Γκολντενμπέργκ (Εκείνος: «Δεν μπορείς για μία φορά στη ζωή σου...; Γιατί είσαι...; Δεν μπορώ να έχω...; Εκείνη: «Γιατί πρέπει πάντα να... Δεν κάνεις ποτέ... Θέλω εσύ να...»). Τους είχε γνωρίσει την εποχή που ήταν νιόπαντροι. Οι δυο τους γελούσαν πολύ μαζί τότε. Μετά ήρθαν τα παιδιά και οι γονείς απομακρύνθηκαν ο ένας από τον άλλο σαν ήπειροι.

Άκουγε την ηλεκτρική αναπηρική πολυθρόνα της Κλαρά Βιολέτ καθώς περνούσε πάνω από τις άκρες των χαλιών, τα ξύλινα πατώματα και το κατώφλι της πόρτας, και θυμόταν τις εποχές που η νεαρή πιανίστρια μπορούσε ακόμα να χορεύει.

Άκουγε τον Τσε και τον νεαρό Κόφι να μαγειρεύουν. Ο Τσε ανακάτευε τα φαγητά στις κατσαρόλες. Ήταν εκ γενετής τυφλός, αλλά έλεγε ότι μπορούσε να δει τον κόσμο μέσα από τα αρωματικά μονοπάτια και τα ίχνη που άφηναν πίσω τους τα συναισθήματα και οι σκέψεις των ανθρώπων. Και μπορούσε

να διαισθανθεί αν σε ένα δωμάτιο είχε υπάρξει αγάπη, ζωή ή καβγάδες.

Ο Περντί άκουγε επίσης κάθε Κυριακή την κυρία Μπομ και τις υπόλοιπες χήρες του κλαμπ να χαχανίζουν σαν έφηβες με τα τολμηρά βιβλία που τους έδινε στα κρυφά, πίσω από την πλάτη των συντηρητικών συγγενών τους.

Οι ήχοι του σπιτιού της οδού Μοντανιάρ 27 ήταν μια θάλασσα από σημάδια ζωής, που έσκαγαν σαν κύματα στην ακτή του σιωπηλού νησιού του Περντί.

Και τους άκουγε για περισσότερο από είκοσι χρόνια. Γνώριζε τόσο καλά τους γείτονές του, που κάποιες φορές έμενε έκπληκτος από το πόσα λίγα ήξεραν εκείνοι γι' αυτόν (όχι ότι τον πείραζε). Δεν είχαν ιδέα ότι δεν είχε σχεδόν καθόλου έπιπλα στο διαμέρισμά του, με εξαίρεση ένα κρεβάτι, μια καρέκλα και μια κρεμάστρα για τα ρούχα του –ούτε διακοσμητικά αντικείμενα ούτε δίσκους μουσικής ούτε πίνακες ούτε άλμπουμ με φωτογραφίες ούτε καναπέδες ούτε σερβίτσια (για πάνω από ένα άτομο)· οι γείτονές του δεν ήξεραν καν ότι είχε επιλέξει συνειδητά αυτή την απλότητα. Τα δύο δωμάτια που κατοικούνταν ακόμα ήταν τόσο άδεια, που αντηχούσαν όταν έβηχε. Το μοναδικό αντικείμενο που υπήρχε στο σαλόνι του ήταν το τεράστιο παζλ στο πάτωμα. Το υπνοδωμάτιό του είχε ένα κρεβάτι, μια σιδερώστρα, ένα πορτατίφ και μια κρεμάστρα με ροδάκια, όπου κρέμονταν τρία όμοια σετ ρούχων: ένα γκριζο παντελόνι, ένα λευκό πουκάμισο και μία καφέ ζακέτα. Στην κουζίνα υπήρχε ένα μπρίκι, ένα φλιτζάνι, ένα κουτί του καφέ και ένα ράφι γεμάτο τρόφιμα. Τακτοποιημένα με αλφαβητική σειρά. Αυτό το τελευταίο ίσως να ήταν καλύτερα που δεν το είχε δει κανείς.

Ο Περντί, παρ' όλα αυτά, έτρεφε μια παράξενη στοργή για τους ενοίκους της οδού Μοντανιάρ 27. Ένιωθε ανεξήγητα καλύτερα όταν ήξερε πως εκείνοι ήταν καλά –και με τον δικό του απλό τρόπο προσπαθούσε να συμβάλλει. Τα βιβλία ήταν ένα μέσο για να βοηθηθούν. Κατά τα άλλα, ο ίδιος παρέμενε μια μι-

κρή φιγούρα στο φόντο του πίνακα, ενώ η ζωή εξελισσόταν στο προσκήνιο.

Ωστόσο, ο νέος ενοικιαστής του τρίτου ορόφου, ο Μαξιμιλιάν Ζορντάν, δεν άφηνε τον Περντί σε ησυχία. Ο Ζορντάν κυκλοφορούσε με ειδικά κατασκευασμένες ωτοασπίδες, από πάνω προστατευτικά αυτιών, ενώ τις κρύες μέρες φορούσε έναν μάλλινο σκούφο. Από τότε που το πρώτο μυθιστόρημα του νεαρού συγγραφέα τον είχε κάνει διάσημο, απέφευγε συστηματικά τους θαυμαστές του που θα έδιναν και το δεξί τους χέρι για να εγκατασταθούν στο σπίτι του. Εν τω μεταξύ, είχε αναπτύξει ένα περίεργο ενδιαφέρον για τον κύριο Περντί.

Ενώ ο Περντί βρισκόταν στο πλατύσκαλο, τακτοποιώντας την καρέκλα δίπλα στο τραπέζι και τοποθετώντας πάνω σ' αυτό το βάζο, το κλάμα σταμάτησε.

Από τη θέση όπου στεκόταν, άκουσε μια σανίδα να τρίζει και κάποιον να προσπαθεί να βαδίζει αθόρυβα.

Πλησίασε το πρόσωπό του στην πράσινη πόρτα και κοίταξε μέσα από το αδιαφανές τζάμι. Και μετά χτύπησε την πόρτα δύο φορές, πολύ απαλά.

Ένα πρόσωπο πλησίασε στο τζάμι. Ένα θολό, φωτεινό οβάλ.

«Ναι;» ψιθύρισε το οβάλ.

«Έχω μια καρέκλα κι ένα τραπέζι για σας.»

Το οβάλ δεν είπε τίποτα.

Πρέπει να της μιλήσω σιγανά. Έχει κλάψει τόσο πολύ, που μάλλον έχει στεγνώσει εντελώς και θα καταρρεύσει αν μιλήσω πολύ δυνατά.

«Και ένα βάζο. Για λουλούδια. Κόκκινα λουλούδια, για παράδειγμα. Θα δείχνουν πολύ όμορφα πάνω στο λευκό τραπέζι.»

Ο Περντί σχεδόν πίεζε το μάγουλό του στο τζάμι. «Αλλά μπορώ να σας δώσω κι ένα βιβλίο», είπε όσο πιο σιγά μπορούσε.

Το φως στο κλιμακοστάσιο έσβησε.

«Τι είδους βιβλίο;» ψιθύρισε το οβάλ.

«Από αυτά που σε ηρεμούν.»

«Έχω ανάγκη να κλάψω λίγο ακόμα. Θα πνιγώ αν δεν το κάνω. Καταλαβαίνετε;»

«Φυσικά. Κάποιες φορές κολυμπάμε μέσα σε δάκρυα που δεν αφήσαμε να τρέξουν κι αν τα κρατήσουμε μέσα μας, θα βουλιάσουμε.» *Κι εγώ βρίσκομαι στον πάτο μιας θάλασσας δακρύων.* «Θα σας φέρω ένα βιβλίο για να κλάψετε λοιπόν.»

«Πότε;»

«Αύριο. Υποσχεθείτε μου ότι θα φάτε και θα πιείτε κάτι πριν συνεχίσετε να κλαίτε.»

Δεν ήξερε πού βρήκε το θάρρος να της ζητήσει κάτι τέτοιο. Μάλλον τον διευκόλυνε η κλειστή πόρτα ανάμεσά τους.

Το γυαλί θάμπωσε από την ανάσα της.

«Ναι», του είπε. «Ναι.»

Μόλις το φως της σκάλας άναψε ξανά, το οβάλ συρρικνώθηκε και απομακρύνθηκε.

Ο Περντί ακούμπησε για λίγο το χέρι του στο τζάμι, εκεί όπου βρισκόταν το πρόσωπό της ένα δευτερόλεπτο νωρίτερα.

Και αν χρειάζεται κάτι άλλο, όπως μια συρταριέρα ή έναν αποφλοιωτή πατάτας, θα το αγοράσω και θα της πω ότι μου περίσσενε.

Μπήκε στο άδειο του διαμέρισμα και έσπρωξε τον σύρτη. Η πόρτα που οδηγούσε στο δωμάτιο πίσω από τη βιβλιοθήκη ήταν ακόμη ανοιχτή. Όσο περισσότερο κοιτούσε εκεί μέσα, τόσο του φαινόταν ότι αναδύονταν από το πάτωμα εικόνες από το καλοκαίρι του 1992. Ο γάτος πήδηξε από τον καναπέ, προσγειώθηκε με τις μαλακές, βελούδινες πατούσες του και τεντώθηκε. Το φως του ήλιου χάιδευε μια γυμνή πλάτη, η πλάτη γύρισε και ήταν η ***. Χαμογέλασε στον κύριο Περντί, σηκώθηκε από τη θέση όπου διάβαζε και τον πλησίασε γυμνή, με ένα βιβλίο στο χέρι.

«Είσαι έτοιμος τελικά;» ρώτησε η ***.

Ο κύριος Περντί έκλεισε με δύναμη την πόρτα.

Όχι.

«Όχι», είπε ξανά ο κύριος Περντί το επόμενο πρωί. «Θα προτιμούσα να μη σας πουλήσω αυτό το βιβλίο.»

Πολύ ευγενικά πήρε τη Νύχτα από το χέρι της κυρίας. Από τα πολλά μυθιστορήματα που είχε στο πλωτό βιβλιοπωλείο, το οποίο είχε ονομαστεί Λογοτεχνικό Φαρμακείο, εκείνη είχε επιλέξει ανεξήγητα το περίφημο μπεστ σέλερ του Μαξιμιλιάν «Μαξ» Ζορντάν, του ενοίκου του τρίτου ορόφου της οδού Μοντανιάρ με τα προστατευτικά αυτιών.

Η πελάτισσα κοίταξε αιφνιδιασμένη τον βιβλιοπώλη.

«Γιατί όχι;»

«Ο Μαξ Ζορντάν δεν σας ταιριάζει.»

«Ο Μαξ Ζορντάν δεν μου ταιριάζει;»

«Ακριβώς. Δεν είναι ο τύπος σας.»

«Ο τύπος μου. Μάλιστα. Με συγχωρείτε, αλλά ίσως θα πρέπει να σας επισημάνω ότι ήρθα στο πλωτό βιβλιοπωλείο σας για να βρω ένα βιβλίο. Όχι για να βρω σύζυγο, αγαπητέ κύριε.»

«Με όλο τον σεβασμό, τα βιβλία που διαβάσετε θ' αποδειχτούν πιο σημαντικά μακροπρόθεσμα από τον άντρα που θα παντρευτείτε, αγαπητή κυρία.»

Εκείνη τον κοίταξε με μάτια που είχαν στενέψει σαν δύο σχισμές.

«Δώστε μου το βιβλίο, πάρτε τα χρήματα και μπορούμε να προσποιηθούμε κι οι δύο ότι είναι μια θαυμάσια μέρα.»

«Είναι μια θαυμάσια μέρα και αύριο είναι η αρχή του καλοκαιριού, αλλά εσείς δεν θα πάρετε αυτό το βιβλίο. Τουλάχιστον όχι από μένα. Να σας προτείνω κάποια άλλα;»

«Εννοείτε να μου πλασάρετε κάποιο παμπάλαιο κλασικό που βαριέστε να πετάξετε στο ποτάμι όπου θα δηλητηριάσετε τα ψάρια;» Μιλούσε ήρεμα στην αρχή, αλλά η ένταση της φωνής της ολοένα και δυνάμωνε.

«Τα βιβλία δεν είναι αυγά, ξέρετε. Επειδή ένα βιβλίο έχει παλιώσει λίγο δεν σημαίνει ότι έχει χαλάσει.» Τώρα είχε υψώσει και ο Περντί τον τόνο της φωνής του. «Κι εξάλλου τι κακό έχει το παλιό; Η ηλικία δεν είναι ασθένεια. Όλοι μεγαλώνουμε, ακόμα και τα βιβλία. Μήπως εσείς, ή οποιοσδήποτε, αξίζετε λιγότερο ή είστε λιγότερο σημαντική επειδή έχετε ζήσει περισσότερο;»

«Είναι γελοίος ο τρόπος με τον οποίο διαστρεβλώνετε τα πάντα, μόνο και μόνο επειδή δεν θέλετε ν' αγοράσω αυτό το ανόητο βιβλίο, τη *Νύχτα*.»

Η πελάτισσα –ή μάλλον η μη πελάτισσα– έριξε το πορτοφόλι της στην ακριβή τσάντα που είχε περασμένη στον ώμο και τράβηξε το φερμουάρ, το οποίο κόλλησε.

Ο Περντί ένωσε ένα άγριο συναίσθημα θυμού και έντασης να τον πλημμυρίζει –μόνο που δεν είχε καμία σχέση μ' αυτή τη γυναίκα. Ωστόσο, δεν μπορούσε να κρατηθεί και να μη μιλήσει. Την ακολούθησε βιαστικά καθώς εκείνη διέσχιζε με μεγάλα, θυμωμένα βήματα το εσωτερικό του πλωτού βιβλιοπωλείου και της φώναξε στο ημίφως ανάμεσα στα ατέλειωτα ράφια με τα βιβλία: «Η επιλογή είναι δική σας, κυρία μου! Μπορείτε να φύγετε και να με αγνοήσετε ή μπορείτε να γλιτώσετε από χιλιάδες ώρες μαρτυρίου αρχίζοντας από τώρα.»

«Ευχαριστώ, αυτό ακριβώς κάνω.»

«Παραδοθείτε στο καταφύγιο των βιβλίων αντί να ανηλώνετε σε ανούσιες σχέσεις με άντρες που σας παραμελούν ή να κάνετε τρελές δίαιτες επειδή δεν αισθάνεστε αρκετά λεπτή για τον έναν ή αρκετά ανόητη για τον άλλο.»

Η γυναίκα κοντοστάθηκε δίπλα στη μεγάλη τζαμαρία με θέα στον Σηκουάνα και αγριοκοίταξε τον Περντί. «Πώς τολμάτε!»

«Τα βιβλία κρατούν τη βλακεία μακριά. Σας σώζουν από ψεύτικες ελπίδες και λάθος άντρες. Σας περιβάλλουν με αγάπη, δύναμη και γνώση. Είναι έρωτας εκ των έσω. Διαλέξτε: βιβλία ή...»

Πριν προλάβει να τελειώσει τη φράση του, ένα παριζιάνικο σκάφος αναψυχής πέρασε από δίπλα τους με μια παρέα από Κινέζες, που στέκονταν κοντά στην κουπαστή κρατώντας ομπρέλες. Αμέσως μόλις αντιλήφθηκαν το διάσημο πλωτό Λογοτεχνικό Φαρμακείο του Παρισιού, άρχισαν να βγάζουν αμέτρητες φωτογραφίες με τις μηχανές τους. Το σκάφος αναψυχής έστειλε καφεπράσινους λόφους νερού προς την όχθη και το πλωτό βιβλιοπωλείο ταλαντεύτηκε.

Η πελάτισσα έχασε προς στιγμήν την ισορροπία της πάνω στα κομψά ψηλοτάκουνα παπούτσια της, αλλά ο Περντί, αντί να της προσφέρει το χέρι του, της έτεινε το βιβλίο *Η κομψότητα του σκαντζόχοιρου*.

Εκείνη αρπάχτηκε ενστικτωδώς από το μυθιστόρημα και το κράτησε σφιχτά.

Ο Περντί εξακολουθούσε να κρατάει το βιβλίο ενώ μιλούσε στην άγνωστη με απαλή και ήρεμη φωνή.

«Χρειάζεστε ένα δικό σας δωμάτιο. Όχι πολύ φωτεινό, με μια γάτα για να σας κρατάει συντροφιά. Και χρειάζεστε αυτό το βιβλίο, το οποίο παρακαλώ να διαβάσετε αργά. Μη βιαστείτε να το τελειώσετε και κάντε συχνά διαλείμματα. Θα σας βάλει σε σκέψεις και ίσως σας κάνει να κλάψετε. Για τον εαυτό σας. Για τα χρόνια. Αλλά μετά θα νιώθετε πολύ καλύτερα. Θα ξέρετε ότι δεν είναι ανάγκη να πέσετε να πεθάνετε, ακόμα κι αν αισθάνεστε έτσι επειδή κάποιος άντρας δεν σας φέρθηκε καλά. Και θα σας αρέσει και πάλι ο εαυτός σας και δεν θα τον βρίσκετε πλέον άσχημο ή αφελή.»

Μόνο αφού της έδωσε αυτές τις οδηγίες, άφησε το βιβλίο από το χέρι του.

Η πελάτισσα τον κοιτούσε σαστισμένη. Ο Περντί κατάλαβε από το σοκαρισμένο ύφος της ότι την είχε ψυχολογήσει σωστά και ότι τα λόγια του είχαν βρει τον στόχο τους. Κατευθείαν στην καρδιά της.

Και τότε εκείνη άφησε το βιβλίο να πέσει στο πάτωμα.

«Είστε θεότρελος», ψιθύρισε προτού κάνει μεταβολή και διασχίσει με ασταθές βήμα και κατεβασμένο κεφάλι τη γεμάτη βιβλία κοιλιά του πλοίου για να βγει στην αποβάθρα.

Ο κύριος Περντί σήκωσε τον *Σκαντζόχοιρο* από κάτω. Η ράχη του βιβλίου είχε γδαρθεί με το πέσιμο. Θα αναγκαζόταν να πουλήσει το μυθιστόρημα της Μιριέλ Μπαρμπερί για ένα ή δύο ευρώ σε έναν από τους μπουκινίστ της αποβάθρας, που διέθεταν στα κιόσκια τους κούτες βιβλίων προς εξερεύνηση.

Μετά ακολούθησε με το βλέμμα την πελάτισσά του. Την είδε ν' ανοίγει με δυσκολία δρόμο ανάμεσα στο πλήθος που έκανε βόλτα, ενώ οι ώμοι της τραντάζονταν κάτω από το σακάκι του ταγέρ της.

Έκλαιγε. Έκλαιγε με λυγμούς, όπως κάποιος που ξέρει ότι αυτό το μικρό δράμα δεν πρόκειται να τον διαλύσει, αλλά παρ' όλα αυτά νιώθει βαθιά πληγωμένος από την αδικία της δεδομένης στιγμής. Είχε ήδη υποστεί ένα σκληρό, βαθύ πλήγμα. Δεν αρκούσε αυτό; Ήταν ανάγκη εκείνος ο απαίσιος βιβλιοπώλης να ρίξει αλάτι στην πληγή της;

Ο κύριος Περντί υποψιαζόταν ότι στην προσωπική της κλίμακα βλακειάς από το ένα έως το δέκα, θα τον είχε κατατάξει –εκείνον τον ανόητο νταή στο ηλίθιο Λογοτεχνικό Φαρμακείο του– κάπου στο δώδεκα.

Και συμφωνούσε μαζί της. Το ξέσπασμά του και ο αυταρχικός τόνος του πρέπει να είχαν κάποια σχέση με την προηγούμενη νύχτα και με το κλειστό δωμάτιο. Συνήθως ήταν πιο ανεκτικός.

Γενικά έμενε ατάραχος μπροστά στις επιθυμίες, τις προσβολές ή τις ιδιορρυθμίες των πελατών του. Τους χώριζε σε τρεις κατηγορίες. Η πρώτη περιλάμβανε εκείνους για τους οποίους τα βιβλία ήταν η μοναδική πνοή καθαρού αέρα στην αποπνικτική καθημερινότητά τους. Ήταν οι αγαπημένοι πελάτες του. Έρχονταν σίγουροι ότι θα τους έλεγε τι χρειαζόνταν. Ή του εκμυστηρεύονταν τα ευάλωτα σημεία τους, λέγοντας για παράδειγμα: «Μη μου δώσετε βιβλία που να περιέχουν βουνά, ανελκυστήρες ή πανοραμική θέα, σας παρακαλώ –έχω υψοφοβία.» Κάποιοι τραγουδούσαν στον κύριο Περντί παιδικές μελωδίες ή μάλλον τις μούγκριζαν, «Μμμ...χμμ, μμχ, λαλαλα –σας λέει κάτι αυτό;» ελπίζοντας ότι ο καταπληκτικός βιβλιοπώλης θα θυμόταν για λογαριασμό τους και θα τους έδινε το βιβλίο με τις μελωδίες της παιδικής τους ηλικίας. Και τις περισσότερες φορές εκείνος καταλάβαινε ποιο βιβλίο εννοούσαν. Είχε υπάρξει μια εποχή που και ο ίδιος τραγουδούσε πολύ.

Η δεύτερη κατηγορία πελατών ήταν εκείνοι που ανέβαιναν στη Λουλού του, όπως λεγόταν το πλοίο στο λιμάνι Σανζ Ελιζέ, επειδή τους είχε σαγηνεύσει το όνομα του βιβλίοπωλείου: La Pharmacie Littéraire, Το Λογοτεχνικό Φαρμακείο.

Έρχονταν για να αγοράσουν πρωτότυπες καρτ ποστάλ («Το διάβασμα σκοτώνει την προκατάληψη» ή «Οι άνθρωποι που διαβάζουν δεν λένε ψέματα –τουλάχιστον όχι την ώρα που διαβάζουν») ή βιβλία-μινιατούρες μέσα σε καφέ μπουκάλια φαρμακείου ή για να βγάλουν φωτογραφίες.

Ωστόσο, αυτοί οι πελάτες ήταν μάλλον ευχάριστοι σε σύγκριση με το τρίτο είδος, εκείνους που θεωρούσαν τους εαυτούς τους βασιλιάδες αλλά, δυστυχώς, στερούνταν βασιλικών τρόπων. Χωρίς να του πουν βοηjour, χωρίς να του ρίξουν ούτε μια ματιά, έπιαναν όλα τα βιβλία με δάχτυλα λαδωμένα από τις τηγανιτές πατάτες που έτρωγαν και τον ρωτούσαν σαν να τον επέπλητταν: «Δεν έχετε αυτοκόλλητους επιδέσμους με ποιήματα; Ή χαρτί τουαλέτας με αστυνομικές ιστορίες σε επεισό-

δια; Γιατί δεν φέρνετε φουσκωτά μαξιλάρια ταξιδιού; Βασικά πράγματα για ένα φαρμακείο με βιβλία.»

Η μητέρα του Περντί, η Λιραμπέλ Μπερνιέ, πρώην Περντί, τον είχε παροτρύνει να πουλάει έλαια για εντριβές και κάλτσες συμπίεσης –οι γυναίκες μιας κάποιας ηλικίας ένιωθαν τα πόδια τους βαριά όταν διάβαζαν καθισμένες για πολλή ώρα.

Κάποιες μέρες πουλούσε περισσότερες κάλτσες και λιγότερη λογοτεχνία.

Αναστέναξε.

Γιατί άραγε μια τόσο ευάλωτη συναισθηματικά γυναίκα ήθελε τόσο πολύ να διαβάσει τη *Νύχτα*;

Εντάξει, δεν θα της έκανε και κανένα κακό.

Τουλάχιστον όχι κανένα μεγάλο κακό.

Η εφημερίδα *Le Monde* είχε εκθειάσει το μυθιστόρημα και τον Μαξ Ζορντάν ως «τη νέα φωνή της επαναστατημένης νεολαίας». Τα γυναικεία περιοδικά είχαν πάθει φρενίτιδα με το «αγόρι με την πεινασμένη καρδιά» και είχαν δημοσιεύσει φωτογραφίες με το πρόσωπο του συγγραφέα μεγαλύτερες κι από το εξώφυλλο του βιβλίου του. Ο Μαξ Ζορντάν έδειχνε πάντα κάπως σαστισμένος σ' εκείνες τις φωτογραφίες.

Και σαστισμένος, σκέφτηκε ο Περντί.

Το πρώτο μυθιστόρημα του Ζορντάν είχε ήρωες κυρίως άντρες, οι οποίοι από φόβο μήπως χάσουν την ταυτότητά τους αντιμετώπιζαν τον έρωτα με μίσος και κυνική αδιαφορία. Ένας κριτικός είχε υμνήσει τη *Νύχτα* ως το «μανιφέστο του νέου ανδρισμού».

Ο Περντί έβρισκε υπερβολικό τον χαρακτηρισμό. Ήταν μια μάλλον απελπισμένη προσπάθεια ενός νεαρού που είχε ερωτευτεί για πρώτη φορά να καταγράψει τι συνέβαινε μέσα του. Ο νεαρός άντρας δεν μπορεί να καταλάβει πώς γίνεται να χάσει εντελώς τον αυτοέλεγχό του και να ερωτευτεί, και μετά, το ίδιο μυστηριωδώς, να πάψει να είναι ερωτευμένος. Πόσο άβολο θα πρέπει να είναι για εκείνον να μην μπορεί ν' αποφασίσει

ποια αγαπάει και ποια τον αγαπάει, πού αρχίζει και πού τελιώνει ο έρωτας και όλα εκείνα τα τρομερά απρόβλεπτα που μπορούν να συμβούν στο ενδιαμέσο.

Ο έρωτας, ο δικτάτορας που οι άντρες βρίσκουν τόσο τρομακτικό. Δεν είναι παράξενο που οι περισσότεροι απ' αυτούς αντιμετωπίζουν αυτόν τον τύραννο βάζοντάς το στα πόδια. Εκατομμύρια γυναίκες διαβάζουν το βιβλίο για να καταλάβουν γιατί οι άντρες τους φέρθηκαν τόσο σκληρά. Γιατί άλλαξαν τις κλειδαριές, γιατί τις παράτησαν με ένα απλό γραπτό μήνυμα, γιατί κοιμήθηκαν με την καλύτερή τους φίλη. Όλοι για να βγάλουν τη γλώσσα στον μεγάλο δικτάτορα: *Βλέπεις; Εμένα δεν θα με νικήσεις. Όχι, όχι εμένα.*

Ήταν όμως πράγματι το βιβλίο μια παρηγοριά γι' αυτές τις γυναίκες;

Η Νύχτα είχε μεταφραστεί σε είκοσι εννιά γλώσσες. Κυκλοφορούσε ακόμα και στο Βέλγιο, όπως είχε επισημάνει η Ροζαλέτ, η θυρωρός. Γεννημένη και μεγαλωμένη στη Γαλλία, της άρεσε να τονίζει ότι με τους Βέλγους δεν μπορείς ποτέ να είσαι σίγουρος.

Ο Μαξ Ζορντάν είχε μετακομίσει στον αριθμό 27 της οδού Μοντανιάρ επτά εβδομάδες νωρίτερα, στον τρίτο όροφο, απέναντι από τους Γκολντενμπέργκ, και μέχρι στιγμής δεν τον είχε εντοπίσει κάποιος από τους θαυμαστές του, που τον καταδίωκαν με ερωτικά ραβασάκια, τηλεφωνήματα και ερωτικές εξομολογήσεις. Υπήρχε ακόμα και ένα Wikiforum για τη Νύχτα, στο οποίο οι αναγνώστες αντάλλαζαν τα νέα και τις απόψεις τους για τις πρώην κοπέλες του (δεν γνώριζαν κάποια, κι έτσι το μεγάλο ερώτημα παρέμενε: είναι παρθένος ο Ζορντάν;), τις εκκεντρικές του συνήθειες (τα καλύμματα στ' αυτιά) και τις πιθανές διευθύνσεις του (Παρίσι, Αντίμπ, Λονδίνο).

Ο Περντί είχε πάρει μια γεύση από τους εθισμένους στη Νύχτα στο Λογοτεχνικό Φαρμακείο. Ανέβαιναν στο πλωτό βιβλιοπωλείο φορώντας προστατευτικά αυτιών και τον ικέτευ-

αν να κανονίσει μια βραδιά ανάγνωσης με το είδωλό τους. Όταν ο Περντί το πρότεινε στον γείτονά του, ο είκοσι ενός ετών νεαρός συγγραφέας είχε χάσει το χρώμα του. Από το τρακ, υπέθεσε ο Περντί.

Για εκείνον, ο Ζορντάν ήταν ένας νέος άντρας που προσπαθούσε να ξεφύγει, ένα παιδί που ανακηρύχτηκε λογοτέχνης χωρίς τη θέλησή του –και σίγουρα, για πολλούς, ένας καταδότης της συναισθηματικής σύγχυσης των αντρών. Στο διαδίκτυο υπήρχαν ακόμα και φόρουμ με μηνύματα μίσους από ανώνυμους χρήστες, που χλεύαζαν το μυθιστόρημα του Ζορντάν και παρότρυναν τον ίδιο να ακολουθήσει το παράδειγμα του απελπισμένου ήρωά του, όταν συνειδητοποιεί ότι ποτέ του δεν θα καταφέρει να νικήσει τον έρωτα και πέφτει στη θάλασσα από έναν γκρεμό της Κορσικής.

Τα πιο συναρπαστικά αποσπάσματα στη *Νύχτα* ήταν συγχρόνως τα πιο επικίνδυνα για τον συγγραφέα: είχε σκιαγραφήσει τον εσωτερικό κόσμο των αντρών με μεγαλύτερη ειλικρίνεια από οποιονδήποτε άλλον στο παρελθόν. Γκρέμιζε κάθε λογοτεχνικό και διαχρονικό αντρικό στερεότυπο: την εικόνα του «σωστού άντρα», του «συναισθηματικά φτωχού», του «ξεμωραμένου» και του «μοναχικού λύκου». Αυτό είχε ως συνέπεια ένα φεμινιστικό περιοδικό να δώσει στην κριτική του για το πρώτο μυθιστόρημα του Ζορντάν τον χαρακτηριστικό τίτλο «Και οι Άντρες είναι Άνθρωποι».

Η τόλμη του Ζορντάν είχε εντυπωσιάσει τον Περντί. Ωστόσο, το μυθιστόρημα εξακολουθούσε να του δίνει την αίσθηση μιας παραβρασμένης σούπας. Ο συγγραφέας του ήταν εξίσου ανυπεράσπιστος και απροστάτευτος συναισθηματικά: ήταν το ακριβώς αντίθετο του Περντί.

Ο Περντί αναρωτιόταν πώς είναι να νιώθεις τόσο έντονα τα πράγματα κι όμως να επιβιώνεις.

Ο επόμενος πελάτης που εξυπηρέτησε ο Περντί ήταν ένας Άγγλος, που τον ρώτησε: «Είδα πρόσφατα ένα βιβλίο με άσπρο και πράσινο εξώφυλλο. Έχει μεταφραστεί;» Ο Περντί κατάλαβε ότι μιλούσε για ένα κλασικό βιβλίο που είχε εκδοθεί δεκαεφτά χρόνια νωρίτερα. Αντί γι' αυτό, έδωσε στον άντρα μια συλλογή με ποιήματα. Μετά, βοήθησε τον μεταφορέα να κατεβάσει από το καρότσι τις κούτες με τα βιβλία που είχε παραγγείλει και συγκέντρωσε μερικά καινούργια παιδικά για τη διαρκώς αγχωμένη δασκάλα του δημοτικού σχολείου στην απέναντι όχθη του Σηκουάνα.

Ο Περντί σκούπισε τη μύτη ενός μικρού κοριτσιού που είχε απορροφηθεί διαβάζοντας *Το αστέρι του βορρά*. Η μητέρα της μόλις της είχε αγοράσει μια εγκυκλοπαίδεια τριάντα τόμων με δόσεις και ο Περντί συνέτασσε το σχετικό πιστοποιητικό επιστροφής φόρου.

Η γυναίκα έδειξε την κόρη της. «Το παράξενο παιδί μου θέλει να διαβάσει όλους αυτούς τους τόμους πριν γίνει είκοσι ενός. Εντάξει, της είπα, θα σου πάρω την εγκυκλο... εγκλοπαίδ... τέλος πάντων, όλα αυτά τα βιβλία, αλλά ξέχνα τα δώρα γενεθλίων. Και Χριστουγέννων.»

Ο Περντί χαιρέτησε συνένοχα το επτάχρονο κορίτσι με μια κίνηση του κεφαλιού.

Η μικρή ανταπέδωσε τον χαιρετισμό όλο σοβαρότητα.

«Το θεωρείτε φυσιολογικό;» ρώτησε αγχωμένη η μητέρα.
«Στην ηλικία της;»

Ένα βιβλίο που θα σας κάνει ευτυχισμένους

—The Independent

Ο κύριος Περντί είναι «λογοτεχνικός φαρμακοποιός». Στο πλωτό βιβλιοπωλείο του, στον Σηκουάνα, συνταγογραφεί μυθιστορήματα για κάθε δυσκολία της ζωής —προτείνει στους πελάτες του βιβλία που θα γιατρέψουν τις ψυχές τους. Τον μόνο που δεν μπορεί να γιατρέψει είναι τον εαυτό του· εξακολουθεί να τον στοιχειώνει το φάντασμα της μεγάλης του αγάπης που εξαφανίστηκε πριν από είκοσι ένα χρόνια, αφήνοντας πίσω της μόνο ένα γράμμα. Ένα γράμμα που εκείνος δεν άνοιξε ποτέ.

Αυτό το καλοκαίρι ο κύριος Περντί μπαίνει επιτέλους στον πειρασμό να διαβάσει το γράμμα —και τότε τα πάντα αλλάζουν. Σηκώνει άγκυρα και φεύγει για τον νότο της Γαλλίας. Με συνταξιδιώτες έναν διάσημο συγγραφέα που έχει χάσει την έμπνευσή του κι έναν ερωτοχτυπημένο σεφ, θα κάνει ένα ταξίδι στην καρδιά της Προβηγκίας. Ένα ταξίδι πίσω στις αναμνήσεις, κι από εκεί ξανά στη ζωή...

Ένα αισιόδοξο, γοητευτικό παραμύθι για την αγάπη, την απώλεια, το θάρρος να κάνεις μια νέα αρχή. Ένα μυθιστόρημα-ερωτική επιστολή προς τα ίδια τα βιβλία κι όσους πιστεύουν ότι οι ιστορίες έχουν τη δύναμη να αλλάζουν τη ζωή μας.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Δομάκου 4, Σταθμός Λαρίσης, 10340 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. 210-5237635
info@kildarithmos.gr www.kildarithmos.gr
www.facebook.com/kildarithmos.gr

ISBN 978-960-461-712-8

